

gemeente
putten

Nota Gezondheid en Bewegen

Een handreiking voor maatschappelijke activiteiten
bij Open Clubs en het Open Sportpark Putter Eng

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Open Clubs en het Sociaal Domein	6
2.1 Wmo beleid	6
2.2 Participatiebeleid	8
2.2.1 Minimabeleid	9
2.3 Jeugdbeleid	9
2.3.1. Onderwijs	11
2.4 Gezondheidsbeleid	11
3. Combinatiefunctionarissen	13
4. Open Clubs en Open Sportpark	17

1. Inleiding

De context van en vraag naar sport verandert. De aanleiding voor het schrijven van deze nota is dat sportverenigingen in toenemende mate in de belangstelling staan van overheden voor het realiseren van publieke doelstellingen. Nu er meer zorgtaken bij gemeenten liggen, biedt dit kansen voor sport. Daarnaast zijn er ook trends en ontwikkelingen op sportgebied die van invloed zijn op de toekomst van sportverenigingen, maar die ook kansen bieden:

- De sportclub is steeds meer een ontmoetingsplek en sociaal magneet.
- Door decentralisatie van zorgtaken naar gemeenten ontstaan er kansen voor verbindingen met sport(verenigingen).
- Van structureel lidmaatschap naar flexibiliteit en maatwerk.
- Verbindingen met cultuur, onderwijs, (maatschappelijk) ondernemerschap en welzijn bieden een nieuwe rol voor sportverenigingen.
- Multifunctionaliteit: van aanbodgericht en accommodatiespecifiek is er steeds meer sprake van vraaggericht, multifunctioneel en duurzaam gebruik van accommodaties.

In de gemeente Putten liggen heel veel kansen. Alle ingrediënten voor een transformatie naar Open sportclubs zijn aanwezig. We hebben actieve clubs die er goed voorstaan en we hebben sociale partners die in de plannen

kansen zien. De gemeente gaat actief faciliteren dat sportverenigingen en maatschappelijke partners gaan samenwerken en initiatieven in gang worden gezet. We gaan ons daarom richten op het realiseren van Open Clubs en de Putter Eng inrichten naar een Open Sportpark. Een Open Sportpark is een bruisend centrum in de gemeente Putten waar allerlei activiteiten en mensen samen komen. De belangrijkste uitdaging is om sport niet te zien als doel op zich, en in te zetten als middel om maatschappelijke doelstellingen te bereiken. Daarnaast worden niet alleen de figuurlijke muren tussen verenigingen weg gehaald maar zeker ook de fysieke zodat samenwerking een vanzelfsprekendheid wordt. Bij het realiseren van Open Sportpark Putter Eng staan de sportverenigingen centraal. Vanuit hun kracht, problemen, kansen en uitdagingen is het mogelijk om de maatschappelijke functies te versterken. Dit kunnen de sportverenigingen niet alleen, maar juist sporters, buurtbewoners, gemeenten, scholen, maatschappelijke organisaties en ondernemers zijn nodig om samen slimme verbindingen te leggen. Om Open Clubs en een Open Sportpark te realiseren, wordt in eerste instantie samen gewerkt met maatschappelijke organisaties. Met de SWP, kinderopvang, scholen, ouderenorganisaties en andere maatschappelijke instellingen komen gesprekken. Na verloop van tijd zal samenwerking uitgebreid worden met ondernemers.

Een open club is een club waarbij eigen leden, andere regelmatige bezoekers van de club en de buurtbewoners uitgenodigd worden om te sporten en om betrokken te zijn. De club gaat, in samenwerking met andere sportclubs en partijen uit andere sectoren gericht aan de slag om activiteiten aan te bieden, die haar hoofdactiviteit versterken.

Afbeelding 1: Open Club Index: hoe open is je club?

De gemeente zal vanuit een faciliterende, stimulerende rol een proces op gang brengen om betrokken partijen bij elkaar te brengen om te komen tot gedeeld belang en eigenaarschap in de ontwikkeling naar een open sportpark en open clubs. Initiatieven vanuit sportverenigingen, sporters, ondernemers en maatschappelijke organisaties die bijdragen aan de maatschappelijke doelstellingen gaan we ondersteunen.

In samenhang met deze nota is het nieuwe Sportaccommodatieplan opgesteld. Daarnaast is er een relatie met de beleidsnota's sociaal domein. Deze Nota Gezondheid en Bewegen heeft als doel een samenhang tussen het sociaal domein en sport inzichtelijk te maken aan de hand van praktische voorbeelden en wordt eenmalig opgesteld. Niet omdat het beleid niet doorontwikkeld wordt, maar omdat sport wordt opgenomen in het Wmo beleid, beleid participatiewet, jeugdbeleid en het gezondheidsbeleid.

2. Open Clubs en het Sociaal Domein

Alhoewel sportverenigingen vanuit zichzelf al een publieke waarde hebben, worden zij in toenemende mate als middel ingezet voor bijvoorbeeld het tegengaan van overgewicht, een actieve dagbesteding voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt of het vervullen van een buurtfunctie. Dit is ook terug te zien in de 'Open Club' gedachte die past in de ontwikkeling van een verzorgingsstaat naar een activerende staat. Sportverenigingen worden voor andere maatschappelijke doeleinden ingezet. Dit hoofdstuk laat aan de hand van de decentralisaties voorbeelden zien uit de gemeente Putten en voorbeelden die nog ingezet kunnen worden in onze gemeente. Het overzicht is niet (nooit) compleet, het biedt slechts handvatten om een beeld te krijgen van de inzet van sportverenigingen in Putten. Zo wordt sport een middel om doelstellingen in het sociaal domein te realiseren.

2.1 Wmo beleid

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is een wet in het kader van zorg en ondersteuning. De wet heeft als doel om burgers zo goed mogelijk in staat te stellen om deel te nemen aan de samenleving. De Wmo is vooral bedoeld voor burgers die daarin problemen ondervinden, zoals ouderen en mensen met een beperking, om hun zelfredzaamheid te vergroten. Juist voor deze inwoners kan sport veel gaan betekenen. Sportverenigingen zijn immers de plekken waar veel mensen met verschillende achtergronden samen komen. Juist daar kunnen laagdrempelige activiteiten aangeboden worden om inwoners in staat te stellen deel te nemen aan de samenleving.

In de gemeente Putten zijn al initiatieven voor deze doelgroepen. Zo is het programma 'Thuis Bewegen' een succesvol project in Putten. De organisatie brengt ouderen uit de buurt (weer) met elkaar in contact door in kleine groepjes, in eigen huis, samen lichte oefeningen uit te voeren. Het project kende 136 deelnemers waarvan veel zelfstandig wonen in de leeftijdsgroep 70/80+. Bijzonder is het contact en gesprek dat onder de deelnemers onderling ontstaat en de levenservaring en adviezen, die uitgewisseld worden. Het samen bewegen wordt door alle deelnemers als positief ervaren. De deelnemers geven regelmatig aan dat zij zich fitter en zelfverzekerder voelen.

Senioren en Bewegen THUIS

Rondom de gerealiseerde beweegtuinen, Sparrenhof en bij de Schauw, zijn ook initiatieven ontstaan waarbij ouderen in beweging komen. Vaak in combinatie met ontmoeting en plezier.

Een van onze leerlingen (meisje ongeveer 10 jaar lichamelijke beperking) is op zoek naar passend vrijetijdsaanbod liefst binnen Putten, waarbij zij kan aansluiten. Kunnen jullie mij vertellen welke mogelijkheden er zijn, voorkeur ligt bij Sport en bewegen maar Cultuur kan eventueel ook.

Email aan de gemeente d.d. 8-11-2016

Ook voor inwoners met een fysieke beperking zijn in de gemeente Putten al diverse initiatieven. Het G-voetbal is de meest bekende. Maar wist u dat er in Putten veel mensen met een beperking tennissen. Bij De Vale Ouwe krijgen tennissers les op maat, precies zoals zij mee kunnen doen, dat is letterlijk mensen in hun kracht zetten!

2.2 Participatiebeleid

Iedereen die kan werken maar geen werk heeft of daarbij ondersteuning nodig heeft, valt onder de Participatiewet. De wet is er om zoveel mogelijk mensen met of zonder arbeidsbeperking te ondersteunen bij het vinden van werk. In de gemeente Putten zijn de beleidsdoelstellingen uitgewerkt in het marktbeperkingsplan. Eén van de doelen die samen met de Stichting Welzijn Putten (SWP) is opgesteld is om mensen met een bijstandsuitkering en een grote afstand tot de arbeidsmarkt via vrijwilligerswerk te laten doorstromen naar werk. Ook daar kunnen sportverenigingen hun steentje in bijdragen. Een win-win situatie dus, want ook de sportverenigingen zijn er bij gebaat om extra hulp op en rond de sportvelden te krijgen. Er zijn veel voorbeelden door het land hoe invulling wordt gegeven om deze doelgroep door sport weer aan het werk te krijgen. Het eerste initiatief in de gemeente Putten is gestart. Uitbreiding over het hele sportpark is wenselijk. Daarover meer in hoofdstuk 4 Open Clubs en Open Sportpark.

“Ik voel me veel fitter”

“Ik weet beter wat ik kan of wil”

“Ik ben al weken niet bij de huisarts geweest”

“Ik voel mezelf veel zekerder”

2.2.1 Minimabeleid

Er is extra budget gekomen vanuit het rijk voor armoedebestrijding bij kinderen. In ieder geval is het voor ieder kind mogelijk om te sporten dankzij het minimabeleid.

2.3 Jeugdbeleid

De afgelopen jaren is al veel door sportverenigingen, Buurtzorg Jong, Jeugdpoint en Jong Putten gedaan om de doelgroep jeugd aan het bewegen te krijgen en te houden. Denk daarbij aan het gezamenlijke project 'Positief Opvoeden' waarbij alle verenigingen zijn betrokken.

Positief Opvoeden Voor al je vragen over opvoeden

Als het over het opvoeden van kinderen gaat, heeft iedereen een mening. Maar hoe weet je wat werkt en het bij jou past? Positief Opvoeden, Triple P helpt ouders en opvoeders hierbij.

Het pedagogisch programma Positief Opvoeden, Triple P geeft ouders praktische tips om met grote en kleine problemen in het gezin om te gaan, zoals driftbuien van peuters, niet willen luisteren of slapen, opstandige tieners of problemen met zelfvertrouwen. Positief Opvoeden leert je hiermee om te gaan. Het is een van de weinige opvoedprogramma's ter wereld met bewijs dat het werkt voor de meeste families!

Een belangrijk doel van de Jeugdwet is gebruik te maken van de eigen kracht van jeugdigen. Ook met hun sociale netwerk en ouders. Een goed initiatief zou dan ook kunnen zijn om een gezinspas waarmee het hele gezin op het sportpark mag sporten te ontwikkelen zodat iedereen in het gezin gebruik kan maken van het sportaanbod in Putten. Daarnaast stimuleren we dat aantrekkelijke activiteiten voor jongeren georganiseerd worden zodat ze met de verschillende sporten kunnen kennismaken. Bovendien blijven we in samenwerking met de combinatiefunctionarissen, en natuurlijk de verenigingen, de sportweek en andere evenementen organiseren. Daar liggen kansen zodat het sportaanbod uitgebreid wordt met als doel dat jongeren actiever worden.

Ook de jeugd die niet automatisch sport en jongeren belast met problemen in bijvoorbeeld de thuissituatie willen we in beweging krijgen. Voor bestrijding van obesitas en bij gedragsproblemen zijn er mogelijkheden voor open sportclubs om actie te ondernemen. In het verleden werden kinderen immers naar dure trajecten doorverwezen voor activiteiten die wellicht ook door de sportvereniging geregeld zouden kunnen worden, eventueel met een begeleider via een maatwerkvoorziening vanuit de individuele begeleiding. Er zijn bestaande

interventies die zich al in de praktijk bewezen hebben en waar bijvoorbeeld verenigingen met creativiteit en Puttense inbreng mee aan de slag kunnen. Daarvoor kan een subsidieaanvraag ingediend worden bij fondsen zoals het VSB fonds, het Kansfonds (versneller Opgroeien en Armoede) het Jeugdsportfonds, of het Oranje Fonds (Sociaal Sportinitiatief). Ook het kabinet trekt vanaf 2017 structureel extra middelen uit voor kinderen die opgroeien in armoede en niet lid zijn van een sportclub.

Sport it in de wijk

Doel: kwetsbare jongeren van 12 tot en met 23 jaar versterken tijdens Sport-it in de Wijk verschillende sociale competenties en daarmee hun zelfredzaamheid, om beter hun aansluiting te vinden bij de maatschappij.

Bij Sport-it gaat het niet om het sportresultaat zelf: het leerproces van de jongeren staat centraal. Het draait bij Sport-it om de wisselwerking tussen competitie en competentie. Thema's als competentiegericht leren, talentontwikkeling, actief burgerschap en sportstimulering worden door het project ondersteund.

Steeds meer jongeren leven van dag tot dag en 'zien wel' wat de volgende dag hen brengt. Het ontbreekt hen aan een intrinsieke motivatie om duurzame sportbeoefening te bedrijven. Ze laten zich veelal leiden door 'foute' vrienden en negatieve rolmodellen in hun zoektocht naar hun eigen positie in de maatschappij en wat ze in hun vrije tijd willen doen.

De jongeren zijn vooral stuurloos in de leeftijd tussen 14-18 jaar, ze weten niet zo goed wat ze willen en zijn zeer beïnvloedbaar. Vaak gaat dit gepaard met zorgen binnen de leefgebieden waardoor de sportbeoefening soms helemaal niet meer een impuls krijgt. Door Sport in de wijk aan te bieden geven we jongeren weer inspiratie door aan de zorg kant hen te ontlasten en ze te bedienen met aansprekende sportactiviteiten.

Bron: <https://www.allesoversport.nl/artikel/jeugd-sport-en-armoede-6-praktijkvoorbeelden-voor-gemeenten/>

Het onderzoeksproject Jeugd, Zorg en Sport van Wageningen University, Flexus Jeugdplein, Rotterdam Sportsupport, het Kenniscentrum Sport en de gemeente Rotterdam richt zich op sport als middel in de jeugdzorg. De eerste resultaten van het onderzoek is dat sportdeelname positieve effecten heeft op kwetsbare jongeren. Een interventie die is geëvalueerd is de samenwerking met Stichting Life Goals. Stichting Life Goals helpt kwetsbare mensen, zoals dak- en thuislozen, vluchtelingen, verslaafden, zwerfjongeren, tienermoeders en ex-gedetineerden, via sport weer mee te doen in de maatschappij. Dat doen ze o.a. door middel van twee sportprogramma's: de Dutch Street Cup en de Dutch Trainee Cup. De Dutch Street Cup is een nationaal voetbalcompetitie voor kwetsbare mensen die hier 1 á 2 keer per week in teamverband voor trainen. Deelnemers aan de Dutch Street Cup en de Dutch Trainee Cup komen veelal via een zorginstelling bij een lokale sportvereniging terecht waar ze onder begeleiding van een maatschappelijke sportcoach ook 1 á 2 keer per week sporten. Van deze laatste groep deelnemers wordt verwacht dat ze naast het sporten ook vrijwilligerswerk voor de sportvereniging doen en/of aan het einde van het traject lid worden van de sportvereniging. Drie maal per jaar vinden er Life Goals evenementen plaats. Hier komen de programma's samen voor een sportieve dag met eten, muziek en natuurlijk samen sporten. Bij bovenstaande interventie is geconcludeerd dat de deelnemers een positieve ontwikkeling doormaken en baat lijken te hebben bij het gestructureerd sporten.

2.3.1. Onderwijs

Omdat we bewegingslessen op het basisonderwijs geven is een grote leeftijdsgroep wekelijks aan het bewegen. Onderzoek heeft aangetoond dat elke week maar twee uur extra bewegen de schoolprestaties verbetert.

'Sport is goed voor de schoolprestaties van kinderen. Volgens onderzoekers van het VU Medische Centrum in Amsterdam is er een rechtstreekse positieve relatie tussen lichaamsbeweging en leerprestaties. Door lichaamsbeweging komt er meer bloed en zuurstof in de hersenen en dat zou de leerprestaties bevorderen.'

Voor de kleuters en peuters is vanuit de combinatiefunctionarissen het idee geopperd om kleuterkriebels te gaan opzetten. Daarnaast is er voor jongste sporters een initiatief bij een voetbalclub in ontwikkeling. In samenwerking met een kinderopvangorganisatie is de realisatie van een sport-BSO bijna een feit. Voor de oudere jeugd is contact gelegd, op initiatief van Jong Putten, met het Groevenbeek college om te kijken of we daar ook bewegingsonderwijs aan kunnen bieden. De verschillende leeftijdsgroepen zijn daarmee goed in beeld.

Waarom beweegkriebels?

- Erkend als Goed Onderbouwd in de interventiedatabase van loket gezond leven en Effectief Actief.
- Staat op de menukaart van de Sportimpuls.
- Beweegkriebels kan worden toegepast binnen alle organisaties waar kinderen van 0-4 jaar komen.
- Beweegkriebels vindt het belangrijk om jonge kinderen veel te laten bewegen, spelen en ontdekken.
- Beweegkriebels maakt gebruik van eenvoudige en vaak goedkope materialen.

2.4 Gezondheidsbeleid

Gezondheid en sport zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Immers als je fysiek goed in je vel zit, draagt dit bij aan je gezondheid. Binnen de sport zijn de laatste jaren veel ontwikkelingen

die bijdragen aan het gezondheidsbeleid. Denk bijvoorbeeld aan het ontwikkelen van sportzorgprogramma's voor uiteenlopende doelgroepen.

Op gebied van gezondheid is de gemeente verantwoordelijk voor preventie: ontmoedigen van ongezonde gewoonten als roken, alcoholgebruik, te veel eten, onveilige seks. Maar ook stimuleren dat ouderen gezond oud worden waarbij actief blijven en welbevinden een belangrijke rol spelen. Sport is een middel om actief te blijven en het sportpark kan ook een rol spelen in het activeren van kwetsbaren en ze weerbaarder maken. Voor wat betreft een bijdrage aan het gezondheidsbeleid van Gemeente Putten is het wenselijk als sportverenigingen zich openstellen voor initiatieven op het gebied van gezondheid, in eerste instantie voor jongeren en voor 55plussers. De thema's waar het gezondheidsbeleid 2017-2021 op inzet zijn: gezond opgroeien, gezond ouder worden en gezonde leefomgeving. De sportverenigingen kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de gezondheid van inwoners van Putten. Hierbij valt te denken aan het uitvoeren van bepaalde programma's ter preventie van overgewicht, depressie of bijvoorbeeld een programma bewegen voor ouderen. In het kader van gezondheidsbeleid valt ook te denken aan het gezonde alternatief voor het broodje kroket in de zogenaamde 'gezonde sportkantine'.

"Het maakt niet uit hoe je eruit ziet. Het gaat er om hoe je bent. Ik wilde dan ook niet afvallen, maar me fitter voelen" Deelnemer gezondheidstraject Fit4Joy

3. Combinatiefunctionarissen

De gemeente Putten kan vanuit de Rijksregeling 'Brede Impuls Combinatiefuncties' combinatiefunctionarissen inzetten. Deze sportieve praktijkmensen zorgen ervoor dat inwoners meer gaan sporten en bewegen. Naast sport heeft de gemeente Putten ook combinatiefunctionarissen cultuur. Het taakveld van de combinatiefunctionarissen is aan verandering toe door hun taken te verbreden. Zo zijn ze niet alleen om sport en cultuur onder de aandacht te brengen, maar ook om eenzaamheid te voorkomen, de leefbaarheid in wijken en buurten te bevorderen, mensen fit te maken voor de arbeidsmarkt of mensen vitaler en gezonder te houden. Kortom aan allerlei doelstellingen van de gemeente kunnen de combinatiefunctionarissen bijdragen. Waar het gaat om gedeelde doelen kunnen (maatschappelijke) partners voortaan ook projectmatig combinatiefunctionarissen inzetten. We vragen ze dan natuurlijk ook om hun (financiële) steentje bij te dragen.

“En wat hadden ze het leuk! Ik heb het niet gezien, maar ze kwamen super enthousiast terug! Ik ben echt zo bij met jullie initiatieven, wat doen jullie leuke dingen! En vaak ook gewoon heel simpel, maar dat is dan juist de kracht! En nu lijkt het misschien of ik jullie activiteiten dan afval om er het woord simpel aan te geven, maar dat bedoel ik juist positief, want bijvoorbeeld de buitenspeelactiviteiten van afgelopen zomer: super! Juist omdat ik vind dat kinderen “geleerd” moet worden hoe leuk het is om gewoon buiten te spelen, zonder dat je allerlei ingewikkelde dingen nodig hebt, maar gewoon elkaar opzoeken, een spel doen, bewegen, heerlijk! Ik heb drie jongens en wat je ook met ze onderneemt; bewegen staat wel echt met stip op één als behoefte wat spelen betreft en jullie sluiten daar zo goed op aan!”

Email van enthousiaste ouder d.d.19-10-2016

De aandachtsgebieden van onze combinatiefunctionarissen zijn als volgt:

Onderwijs (bewegingsonderwijs)

Ieder kind ontwikkelt zijn sportieve talenten en maakt kennis met diverse sporten.

Doelgroep 14-17 jarigen

Voor deze doelgroep is het in beweging blijven extra belangrijk en daar zal dan ook extra op worden ingezet. Op dit moment gebeurt dit door naschoolse activiteiten, evenementen, verenigingsondersteuning, vakantieactiviteiten etc. De promotie van activiteiten kan dankzij samenwerking met het Groevenbeek College beter worden en daarmee deze groep in beweging houden. De combinatiefunctionarissen zijn de aanjagers en vervullen daarin een brugfunctie.

Sociaal domein

Door samenwerking met andere maatschappelijke partners uit het sociaal domein en onderlinge samenwerking van verschillende sportaanbieders, verenigingen en lokale instellingen meer inwoners actief en/of sportief krijgen en houden. Het diverse sportaanbod nadrukkelijk onder de aandacht brengen bij diverse (kwetsbare groepen van) inwoners om meer mensen actief en/of sportief te krijgen en te houden. Daarmee de zelfredzaamheid van inwoners te vergroten of deel te laten nemen aan het maatschappelijk verkeer.

Open Sportpark

Op het Open Sportpark komen de activiteiten vanuit het sociaal domein samen. Sport en bewegen om inwoners van Putten fit te krijgen voor de arbeidsmarkt en om te helpen de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen. Sport en bewegen om de gezondheid en vitaliteit van inwoners (jong en oud en mensen met een beperking) te bevorderen. En sport en bewegen inzetten ten behoeve van zorg en welzijn, voor (meer) sociale contacten en het helpen voorkomen van sociaal isolement, preventie en vroeg signalering.

De komende jaren gaan we experimenteren met het volgende aandachtsgebied:

Lokale initiatieven vormen het vertrekpunt bij de invulling van combinatiefunctionarissen

Lokale partijen en instellingen met goede voorstellen kunnen combinatiefunctionarissen inzetten. Het beschikbare aantal fte combinatiefunctionarissen wordt afhankelijk van de animo ingezet op de verschillende domeinen. Met sport en bewegen wordt de verbinding gelegd tussen verschillende beleidsvelden (arbeid, zorg, onderwijs, sociaal domein) waarbij wordt samengewerkt tussen verschillende organisaties.

Deelnemende organisaties leveren een 50% bijdrage aan de cofinanciering. Er wordt uitgegaan van een normbedrag van € 60.000,00 per 1,0 fte. Meer toelichting over dit aandachtsgebied en de nieuwe manier van werken:

Inzet lokale initiatieven door maatschappelijke partners in Putten

De gemeente coördineert en stuurt op resultaat. De gemeente Putten kiest niet voor een centraal geleide (top-down) organisatie maar voor de kracht van het lokale netwerk met op elk domein verbindende elementen. Hieruit kunnen nieuwe initiatieven en samenwerkingen ontstaan. Alle Puttense organisaties kunnen een combinatiefunctionaris inzetten, zij sluiten dan een samenwerkingsovereenkomst met de gemeente met o.a. prestatieafspraken ten aanzien van output en outcome. De inzet van een combinatiefunctionaris is niet vrijblijvend. Er dient inzet te worden gepleegd, doelgroepen te worden bereikt en resultaten (doelen) te worden gerealiseerd. Daarmee gaat de gemeente, in samenwerking met de deelnemende organisaties en de combinatiefunctionarissen, sturen op resultaat.

Voorbeeld: activiteiten voor inwoners met een beperking

De combinatiefunctionaris heeft ten doel het aanbieden van aangepaste sport-, spel- en bewegingsactiviteiten voor mensen met een lichamelijke beperking en/of chronische aandoening die geen revalidatieprogramma (meer) volgen en die (nog) niet in het reguliere sportcircuit terecht kunnen. Hierbij staat het plezier in bewegen voorop en vormt de doorstroom naar reguliere sportverenigingen het einddoel. De drempel om naar een reguliere sportvereniging te gaan, is echter soms groot. Vaak is er nog niemand met een lichamelijke beperking die binnen de reguliere vereniging actief of is er binnen de sportvereniging onvoldoende begeleiding.

De combinatiefunctionaris gaat uitvoering geven aan:

1. Sportavonden (Di) en middagen (Wo) voor mensen met een lichamelijke beperking en/of chronische aandoening;
2. Sportloket en counseling voor vragen en bemiddeling;
3. Begeleiding van sportverenigingen die zich willen inzetten voor mensen met een lichamelijke beperking en/of chronische aandoening;
4. Actief uitbouwen/intensiveren sportnetwerk in Putten.

Wekelijks nemen 50 tot 60 personen deel aan het aangepast sportaanbod en stroomt 15-20% door naar een reguliere sportverenigingen of –aanbieder. Ten behoeve van de uitvoering wordt intensief samengewerkt met sportverenigingen en zorginstellingen. De combinatiefunctionaris treedt voor 0,5 fte in dienst bij organisatie x voor een periode van x, deze organisatie voorziet bovendien in de cofinanciering.

Nog meer voorbeelden

Zoals al eerder genoemd in dit document heeft het Groevenbeek College interesse in combinatiefunctionarissen voor het geven van Lichamelijke Oefening. Deze constructie is voor hun interessant. Een ander voorbeeld is de eerder genoemde sport-BSO bij SDC Putten. Het is een mooi initiatief door een sportvereniging maar heeft ook een commerciële inslag. Daarom kan de gemeente bijdragen door een combinatiefunctionaris beschikbaar te stellen en kan de SDC bijdragen in een percentage van de kosten van de combinatiefunctionaris. Bij de presentatie van beweegkriebels door één van de combinatiefunctionarissen aan de BSO's is het idee zo positief ontvangen dat zij zo snel mogelijk inzet willen van een combinatiefunctionaris.

Financiën

Overzicht financiën per combinatiefunctionaris¹

Rol/Hoofdtak	Fte	Budget	Bijdrage derden	Rijksbijdrage	Kosten gemeente
Huidige Situatie					
Jong Putten 1. (Lesgeven)	1,0	57.600	11.000 scholen (deze zullen in de toekomst meer bij gaan dragen)	20.000	109.900
Jong Putten 2. (Lesgeven)	0,58	33.400		11.600	
Jong Putten 3. (Team coördinator)	0,58	37.500		11.600	
Jong Putten 4. (o.a. JOGG coördinator)	0,84	52.400		16.800	
Voorstel tot uitbreiding					
Jong Putten 5. (Ondernemen)	1,0	60.000	30.000 n.t.b.	0	30.000
Jong Putten 6. (Sportparkcoördinator)	1,0	60.000	30.000 provincie	0	30.000

1. Voor combinatiefunctionarissen wordt uitgegaan van een normjaarbedrag van
2. € 60.000,00 per 1,0 fte, dat vormt het budget. Uiteindelijk vindt facturatie per uur plaats.
3. De rijksregeling 'Brede impuls combinatiefuncties' dekt 40% van het budget, dat is jaarlijks zo'n € 20.000,00 per 1,0 fte, dit vormt de rijksbijdrage.
4. Deelnemende organisaties leveren in principe een 50% bijdrage aan de financiering van een combinatiefunctionaris, dit vormt de bijdrage derden.
5. Op die onderdelen waarbij de combinatiefunctionaris in hoge mate bijdraagt aan de realisatie van gemeentelijke beleidsdoelstellingen is een extra gemeentelijke financiële bijdrage mogelijk, dit vormt de bijdrage van de gemeente.
6. De uitkering voor de combinatiefunctionarissen is met ingang van 2017 structureel verlaagd met € 13.000. Er is landelijk meer aangevraagd dan beschikbaar. De verlaging van het budget kunnen we in 2017 en 2018 niet opvangen, omdat er voor die periode al afspraken zijn gemaakt.

De gemeente Putten heeft een kansrijke subsidieaanvraag bij de provincie Gelderland aangevraagd. Deze willen we in Putten inzetten voor een sportparkcoördinator voor de activiteiten op Open Sportpark Putter Eng. Dit zal gesubsidieerd worden voor een periode van 2 jaar waarbij het percentage van de cofinanciering van de gemeente nog niet duidelijk is. Na deze twee jaar zijn de huidige combinatiefunctionarissen opgeleid om deze taken over te nemen.

¹ De combinatiefunctionarissen cultuur zijn in dit overzicht buiten beschouwing gelaten, evenals de kosten voor begeleiding, werkbudget etc.

4. Open Clubs en Open Sportpark

Op Sportpark Putter Eng zijn de volgende verenigingen gevestigd: Korfbalvereniging De Meeuwen, het Hippisch Verband Putten (HVP), de fietscrossvereniging (FCC Putten), voetbalvereniging SDC, PLTC De Vale Ouwe (tennis), en schietsportvereniging Wilhelm Tell.

De Putter Eng zal zich de komende jaren ontwikkelen naar een Open Sportpark, dit is een bruisend centrum in de gemeente Putten waar allerlei activiteiten en mensen samen komen. De belangrijkste uitdaging is om sport niet te zien als doel op zich maar in te zetten als middel om doelstellingen te bereiken. Daarnaast worden niet alleen de figuurlijke muren tussen verenigingen weg gehaald maar zeker ook de fysieke zodat samenwerking een vanzelfsprekendheid wordt. Het ruimtelijke aspect zal inhouden dat de hekken tussen de verenigingen verdwijnen en er een natuurlijke overloop zichtbaar is. Het park, en daarmee de sport, wordt zo één geheel. De sportaccommodaties staan er erg goed bij want hierin is de laatste jaren flink geïnvesteerd. Nu moet het park één geheel worden met een logische ruimtelijke overloop aan verbindingen. Het ruimtelijke aspect is verder uitgewerkt in het sportaccommodatieplan.

In de gemeente Putten liggen vooral heel veel kansen. Alle ingrediënten voor een transformatie zijn aanwezig. Er zijn actieve clubs die er goed voorstaan en sociale partners die in de plannen kansen zien. Een Open Sportpark zal de leefbaarheid in Putten vergroten. Omdat het een traditioneel sportpark is, zijn hier geen andere organisaties gevestigd. De bedoeling is juist om deze organisaties binnen te halen. De Stichting Welzijn Putten (SWP) heeft al aangegeven samenwerking te willen. Met kinderopvang, scholen, ouderenorganisaties en andere maatschappelijke instellingen is de gemeente in gesprek.

Daarvoor willen we een Open Sportparkcoördinator aanstellen die alle ideeën coördineert en overziet. De eerste twee jaar zullen we daarvoor iemand nieuw aantrekken die deel gaat uitmaken van team Jong Putten. Huidige combinatiefunctionarissen worden in deze twee jaar getraind en meegenomen om dit over te nemen en na twee jaar voort te zetten. Bij de provincie ligt op dit moment een aanvraag voor subsidie die zeer kansrijk is.

Naast het aanstellen van een Open Sportparkcoördinator willen we het ook voor de verenigingen aantrekkelijk maken om samen te werken met elkaar en met onze maatschappelijke partners. We hebben de verenigingen gezegd dat we niet meer gaan investering in gebouwen maar in het realiseren van maatschappelijke doelen. Onderstaand is daarvoor een voorstel opgenomen. Dit betreft een nieuwe subsidievorm. Om te weten hoe sportverenigingen hier in staan, is tijdens het sportcafé in januari deze subsidievorm geïntroduceerd. In het najaar zal hier concreet invulling aan worden gegeven in samenwerking met de verenigingen. Onderstaand is een subsidieregeling voor sportverenigingen die lid worden van de sportfederatie opgenomen.

Omdat we willen weten wat de investeringen in Open Clubs voor effect hebben, gaan we dit monitoren. Omdat dit een relatief nieuw onderwerp is om onderzoek naar te verrichten, is contact opgenomen met Kenniscentrum Sport. De activiteiten van Kenniscentrum Sport zijn primair gericht op kwaliteitsverbetering in het gehele domein van sport en bewegen. Omdat ze niet vanuit een winst oogmerk werken of rekening moeten houden met een achterban van leden of donateurs, kunnen ze kennis uit de verschillende bronnen op een onafhankelijke manier duiden en aangeven wat wel en wat niet werkt. Kenniscentrum Sport vindt het interessant om monitoring te realiseren naar de kernelementen (functiemenging, ruimtelijke integratie, goede benutting, openheid, bestuurlijk vitaal) van een Open Sportpark. Zij adviseren voornamelijk in het begin van de subsidieregeling de vinger aan de pols te houden en jaarlijks een monitoring plaats te laten vinden.

Subsidie t.b.v. maatschappelijke activiteiten op het Open Sportpark Putter Eng

Sportverenigingen kunnen een intentieverklaring tekenen waarbij zij lid worden van de Sportfederatie Putten. De verenigingen die lid zijn van de Sportfederatie hebben als gezamenlijk doel om sport in te zetten voor de samenleving en daarmee meer doelgroepen aan zich te verbinden dan alleen hun eigen sportleden. De verenigingen die lid zijn van de sportfederatie krijgen daar een waarderingssubsidie voor, de hoogte is afhankelijk van hun inzet. De sportfederatie komt minimaal twee maal per jaar samen om activiteiten af te stemmen en ervaringen te delen. Deze bijeenkomsten worden gecombineerd met het sportcafé waar inhoudelijke thema's uitgediept worden (ook met verenigingen die niet lid zijn van de federatie).

Jaarlijks wordt een intentieverklaring getekend met de deelnemende sportverenigingen. Daarin staat dat zij zich conformeren aan het gestelde doel. Verder kunnen ze onderdelen aanvinken waar ze zich samen voor gaan inzetten. Bijvoorbeeld het plaatsen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, vroegsignalering bij trainers, een gezinspas ontwikkelen etc. Voor deze

activiteiten ontvangen ze subsidie. Hoe groter de inzet van de vereniging hoe meer subsidie ze kunnen krijgen en het zijn allemaal activiteiten waarvoor samengewerkt moet worden. Omdat we jaarlijks met een intentieverklaring werken, kunnen we over bijvoorbeeld twee jaar weer andere activiteiten opnemen, daarvoor krijgt het college een mandaat. De meeste verenigingen zijn vooralsnog enthousiast over deze vorm van subsidiëren omdat de subsidieregeling voor elke sportvereniging gelijk is. In een gesprek met de Rabobank hebben zij aangegeven dat zij deze manier van samenwerking interessant vinden. De maatschappelijke activiteiten die de sportfederatie gaan opzetten, sluiten ook mooi aan bij hun nieuwe sponsorvisie. We hebben afgesproken om in het najaar te bekijken hoe we elkaar hierin kunnen versterken.

De onderdelen waar een subsidie tegenover staat:

Inzet mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt

De gemeente heeft inzicht in de inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt die bemiddelbaar zijn naar werk. De Stichting Welzijn Putten zal deze personen matchen aan organisaties die behoefte hebben aan de inzet van deze mensen. Een sportvereniging is natuurlijk een ideale plek om stappen te zetten om werkervaring op te doen of als vrijwilliger de handen uit de mouwen te steken. Sportverenigingen kunnen zelf aangeven een persoon voor een aantal dagen in te zetten op hun vereniging of dit samen met meerdere verenigingen op te pakken. Juist de verenigingen op het sportpark Putter Eng kunnen een team formeren, taken bedenken en deze mensen opnemen in de bestaande club vrijwilligers.

Opgeleide trainers voor vroegsignalering en-of het aanbieden van aangepast sporten

Het aangepast sporten wil de gemeente ondersteunen. Wanneer verenigingen dit aanbieden kunnen zij daarvoor een waardering ontvangen in de vorm van subsidie. Daarnaast hebben met name de jeugdtrainers een beeld van de kinderen die aan het sporten zijn, zij kunnen signaleren of kinderen motorisch meekomen of er thuis zaken spelen die van belang zijn voor de ontwikkeling van het kind. Buurtzorg Jong is één van de partners die trainingen verzorgd voor vroegsignalering. Wanneer trainers aangetoond opgeleid zijn hiervoor geeft de gemeente daar waardering voor. Wij verwachten dat de trainers dan ook de verantwoordelijkheid nemen om door te verwijzen wanneer er problemen gesignaleerd worden.

Evenementen

Op dit moment worden verschillende evenementen georganiseerd in samenwerking met Jong Putten. Wanneer sportverenigingen ruimte beschikbaar stellen, vrijwilligers leveren of anderszins significant bijdragen aan de totstandkoming van deze evenementen kan daarvoor subsidie worden ontvangen.

Ontwikkelen gezinspas

De jeugd moet vrijblijvend kunnen kennis maken met verschillende vormen van bewegen. Sportverenigingen kunnen samenwerken om een programma neer te leggen waarbij zij kennis kunnen maken met verschillende sporten. Extra leuk is het als je met je broertje, zusje of andere familieleden kan gaan sporten met de gezinspas. Belangrijk bij het ontwikkelen van deze activiteit is dat het niet gaat om een eenmalige les maar een periodiek gehanteerd wordt.

Overzicht*

Vereniging	Inzet mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (€ 500,00 p.p)	Opgeleide trainers voor vroegsignalering en/of het aanbieden van G-sport	Sportfederatie: de verenigingen komen 2 keer per jaar samen voor afstemming	Evenementen: -Nationale Sportweek -Koningsspelen -Sportmarathon	Ontwikkelen gezinspas	Totaal
KV De Meeuwen	€ 2500,00	€ 2500,00	Verplicht	€ 2500,00	€ 2500,00	€ 10.000,00
HVP	€ 1000,00	€ 2500,00	Verplicht	€ 2500,00	€ 2500,00	€ 8.500,00
SDC	€ 3000,00	€ 2500,00	Verplicht	€ 2500,00	€ 2500,00	€ 10.500,00
FCC	€ 500,00	€ 2500,00	Verplicht	€ 2500,00	X	€ 5500,00
Schietclub	X	€ 2500,00	Verplicht	X	X	€ 2500,00
Vale Ouwe	€ 2500,00	€ 2500,00	Verplicht	€ 2500,00	€ 2500,00	€ 10.000,00
Orion	X	€ 2500,00	Verplicht	X	€ 2500,00	€ 5000,00

*fictief voorbeeld waarmee inzichtelijk wordt gemaakt dat de meest actieve verenigingen ook de meeste waardering ontvangen.